

Hatályban: 2008.07.31.

EGYSÉGES SZABÁLYZAT

a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére, az egyéni ügyvédek és egyszemélyes ügyvédi irodák részére¹

A SZABÁLYZAT CÉLJA

1. A Szabályzat célja, hogy az ügyvédek, ügyvédi irodák tagjai (a továbbiakban: ügyvédek), továbbá azok alkalmazottai a tevékenységükkel összefüggésben, az arra vonatkozó jogszabályok megtartásával eleget tudjanak tenni a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról rendelkező hatályos jogszabályoknak. A szabályzat célja továbbá, hogy az érintettek képesek legyenek felismerni azokat a szokatlan eseteket, melyek a Pmt. hatálya alá tartoznak és ismerjék az ezen esetekben végzendő feladataikat, kötelezettségeiket, jogaikat.

A SZABÁLYZAT HATÁLYA

2. A Szabályzat kiterjed minden ügyvédre, aki ügyvédi tevékenységét ügyvédként vagy egytagú ügyvédi irodai formában gyakorolja (a továbbiakban: Ügyvéd), valamint az Ügyvéd ezen szabályzatban meghatározott kötelezettsége teljesítésére a Szabályzatban meghatározott keretek között igénybevett alkalmazottjára, ideértve az alkalmazott ügyvédet és ügyvédjelöltet is (a továbbiakban: Alkalmazott). A Szabályzatot alkalmazni kell arra az európai közösségi jogászra is, aki Magyarországon ügyvédi tevékenységet névjegyzékbe vétel mellett végez.

3. A Pmt.-ben illetve a jelen Szabályzatban meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az Ügyvédet – a 4. pontban írt kivétellel – akkor terheli, ha

- a) pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, vagy
- b) a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Ütv. 5. § (1) bekezdésében meghatározott ügyvédi tevékenységet:
 - ba) gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyonrész (részesezés) vétele, eladása,
 - bb) ingatlan vétele, eladása,
 - bc) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése².

¹ A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 33. § (1) bekezdése szerint az e törvényben meghatározott kötelezettségek körébe tartozó feladatok teljesítésére az Ügyvédnek minősülő ügyvéd köteles belső szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) készíteni. A Pmt. 38. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az egyéni ügyvédek és az egyszemélyes iroda részére a Magyar Ügyvédi Kamara egységes szabályzatot készít, amely az egyéni ügyvéd és az egyszemélyes iroda tekintetében a 33. §-ban foglalt belső szabályzatnak minősül. Az egységes szabályzatot az igazságügyért felelős miniszter hagyja jóvá. A többszemélyes ügyvédi iroda és más iroda maga köteles szabályzatot készíteni, amelyet a területi kamara hagy jóvá. A Pmt. 33. § (3) bekezdése szerint az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv (ez ügyvéd esetében a területi kamara) a szabályzat kidolgozásához nem kötelező jellegű ajánlasként - a pénzügyi információs egységként működő hatósággal együttműködve, a miniszter egyetértésével - mintaszabályzatokat bocsát rendelkezésre (a továbbiakban: Mintaszabályzat). A Pmt. 38. § (2) bekezdése értelmében a Magyar Ügyvédi Kamara a 33. § (3) bekezdésben meghatározott kötelezettség teljesítésére mintaszabályzatot bocsát rendelkezésre, amelyet az igazságügyért felelős miniszter hagy jóvá.

4. A Pmt.-ben és a jelen Szabályzatban előírt kötelezettség az Ügyvédet nem terheli, ha
- a) a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény büntetőeljárásban történő védelem, illetve bíróság előtti képviselő – ide nem értve a cégbírósági eljárásban történő képviselőt – előkészítése, ellátása során, vagy ellátását követően utóbb és azzal összefüggésben jutott tudomására,
 - b) a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény az a) pontban írt képviselő, védelem ellátásának, vagy az eljárás megindításának a szükségességével összefüggésben végzett jogi tanácsadás során jutott a tudomására³.

5. Ha az Ügyvédnek a Pmt.-ben meghatározott ügyfél-átvilágítási- és bejelentési kötelezettsége fennáll, az alábbi feladatokat köteles elvégezni:

- a) az ügyfél és szükség esetén a tényleges tulajdonos azonosítása (13-15. pont),
- b) a személyazonosság igazoló ellenőrzése (17-22. pont),
- c) az ügylet azonosítása (23. pont),
- d) az ügyleti kapcsolat figyelemmel kísérése, az adatváltozások rögzítése (24. pont),
- e) bejelentési kötelezettség teljesítése (33-36. pont),
- f) az ügyfél-átvilágítás során keletkezett dokumentumok és adatok megőrzése (43-46. pont).

5.1. Az ügyfél-azonosítást és az igazoló ellenőrzést a 13.1. és 22. pontban írt időpontban kell elvégezni.

5.2. Az ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség azt az ügyvédet terheli, aki a megbízást elfogadja. Társügyintézés esetén a megbízást elfogadó ügyvédnek azt kell tekinteni, aki a megbízást elsőként aláírta, kétség esetén, aki az elsőhelyi aláíró. A társügyintéző ügyvédnek ellenőriznie kell, hogy az átvilágítás megtörtént.

5.3. A jelen Szabályzat alkalmazása körében

- a) ügyleti megbízás⁴ az ügyvéd és ügyfele között létrejött eseti megbízás,
- b) üzleti kapcsolat⁵ az ügyvéd és ügyfele között létrejött tartós megbízás.

A PÉNZMOSÁSRA VAGY A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSÁRA UTALÓ ADATOK, TÉNYEK, KÖRÜLMÉNYEK MEGÁLLAPÍTÁSAKOR FIGYELEMBE VEENDŐ SZEMPONTOK

6. A jelen szabályzat alkalmazásában „pénzmosás” a következő magatartás, amennyiben azt szándékosan követik el:

- a) vagyontárgy, vagyon cseréje, átváltása vagy átruházása, annak tudatában, hogy a vagyontárgy bűnözői tevékenységből vagy abban való részvételtől származik, azon céllal, hogy eltitkolja vagy leplezze a vagyontárgy jogellenes származását, vagy segítséget nyújtson a cselekmény elkövetésében résztvevő bármely személynek abban, hogy cselekménye jogi következményei alól kibújjon,
- b) vagyontárgy, vagyon valódi jellegének, forrásának, elhelyezkedésének, elrendezésének, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjognak az eltitkolása vagy leplezése, annak tudatában, vagy gondatlanságból történő nem ismeretében, hogy az említett vagyontárgy bűnözői tevékenységből vagy abban való részvételtől származik,
- c) vagyontárgy, vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata, az átvétel időpontjában annak tudatában, vagy gondatlanságból történő nem ismeretében, hogy az ilyen vagyontárgy bűnözői tevékenységből vagy abban való részvételtől származik,

² Pmt. 36. § (1) bek.

³ Pmt. 36. § (3) bek.

⁴ Pmt. 3. § u) pont

⁵ Pmt. 3. § v) pont

- d) vagyontárggyal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végzése, vagy pénzügyi szolgáltatást igénybe vétele annak tudatában, vagy gondatlanságból történő nem ismeretében, hogy az ilyen vagyontárgy bűnözői tevékenységből vagy abban való részvételből származik,
- e) a fenti bekezdésekben említett bármelyik tevékenységek elkövetésében való részvétel, elkövetésére való szövetkezés, elkövetésének megkísérlése, valamint elkövetésének támogatása, pártolása, elősegítése és ajánlása⁶.

7. Pénzmosásnak kell tekinteni, még azt is, ha a pénzmosásra kerülő vagyontárgyat létrehozó tevékenységet valamely más tagállam területén vagy egy harmadik ország területén követték el.

8. A fenti cselekmények alkotóelemeként megkívánt ismeretre, szándéokra vagy célzatra az objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni, amelyek részletezését a 12. pont tartalmazza.

9. A 6.-8. pont alkalmazása során

- a) „vagyontárgy”: mindenfajta vagyontárgy, legyen az anyagi vagy nem anyagi, ingó vagy ingatlan, testi vagy eszmei, továbbá mindazon jogcím vagy eszköz, amely bizonyítja az ilyen vagyontárgyakban megtestesült jogcímet vagy érdekeltséget,
- b) „bűnözői tevékenység”: az a jogsértés, amelyet a Bécsi Egyezmény⁷ 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja⁸ meghatároz, valamint minden olyan cselekmény, amelyet Magyarországon vagy bármely más tagállamban szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekménynek meghatároznak.

10. A jelen szabályzat alkalmazásában „terrorizmus finanszírozása” pénzeszközök bármely, közvetlen vagy közvetett módon történő rendelkezésre bocsátása vagy gyűjtése azzal a szándékkal vagy annak tudatában, hogy azt teljesen vagy részben a Btk. 261. §-ában írt terrorcselekmény⁹ elkövetésére fogják felhasználni.

11. A 10. pontban említett cselekmények tényállási elemeként megkívánt ismeretre, szándéokra vagy célzatra az objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni.

12. A 6. és 10. pontban írt cselekmény felismeréséhez vezető, a 8. illetve a 11. pontban írt körülmények különösen:

12.1. A pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény a bejelentés megtételekor nem követeli meg, hogy a szokatlan ügylet alapján a pénzmosásra alapos

⁶ Vö.: Btk. 303.-303/C. §

⁷ Lásd: az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott forgalmazása elleni, 1988. december 20-án, Bécsben kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1998. évi L. törvény

⁸ 3. cikk 1 bek. a) pont: (i) Bármely kábítószernek vagy pszichotrop anyagnak az 1961. évi Egyezmény, a módosított 1961. évi Egyezmény vagy az 1971. évi Egyezmény rendelkezéseivel ellentétes előállítása, gyártása, kivonása, készítése, eladásra felkínálása, terjesztése, bármilyen feltételek melletti szállítása, az ezzel való ügynökösödés, szállítmányozás, tranzit szállítmányozás, fuvarozás, behozatal vagy kivitel, (ii) az ópiummák, a kokacserje vagy a kannabisz növény kábítószeres előállítása céljából, az 1961. évi Egyezmény és a módosított 1961. évi Egyezmény rendelkezéseivel ellentétes termesztése, (iii) bármely kábítószer vagy pszichotrop anyag birtoklását vagy vásárlását az (i) alpontban felsorolt tevékenységek valamelyikének gyakorlása céljából, (iv) berendezések, felszerelések vagy az I. és a II. Jegyzékben felsorolt anyagok előállítása, szállítása vagy terjesztése, annak tudatában, hogy azokat kábítószeres vagy pszichotrop anyagok jogellenes termesztésében, előállításában vagy gyártásában használják, illetőleg arra szánják, (v) a fenti (i), (ii), (iii) vagy (iv) alpontokban felsorolt bűncselekmények valamelyikének szervezése, irányítása vagy finanszírozása.

⁹ Btk. 261. § (1) Aki abból a célból, hogy a) állami szervet, más államot, nemzetközi szervezetet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, b) a lakosságot megfélemlítse, c) más állam alkotmányos, társadalmi vagy gazdasági rendjét megváltoztassa vagy megzavarja, illetőleg nemzetközi szervezet működését megzavarja, a (9) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, büntetett miatt tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő. (2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az a) pontban meghatározott célból jelentős anyagi javakat kerít hatalmába, és azok sértetlenül hagyását vagy visszaadását állami szervhez vagy nemzetközi szervezethez intézett követelés teljesítésétől teszi függővé.

okkal lehessen következtetni, így nem szükséges az sem, hogy a büntető eljáráshoz megkövetelt bizonyosság fennálljon a szokatlan körülmény kapcsán. Ebben a körben az ügyvédnek a megbízás ellátásához szükséges mértéken túl, további tájékozódó, adatgyűjtő munkát végezni szükségtelen. Amennyiben azonban a pontban körülírt valamely gyanúok fennáll, célszerű a megbízás (tényvázlat) felvételénél azok tisztázása.

12.2. A társaságok alapításával, működtetésével kapcsolatosan figyelembe veendő szempontok különösen:

- a) a társaság alapítására vagy részesedés megvásárlására és ezzel együtt vezető tisztségviselői feladatok ellátására vonatkozó ajánlat olyan személyek részéről, akik láthatóan alkalmatlanok a társaság vezetésére,
- b) a társaság alapítása vagy részesedés vásárlása és ezekkel együtt vezető tisztségviselő feladat vállalása olyan személyek részéről, akik felismerhetően kívülállók irányításával, kívülállók döntéseinek megfelelően járnak el (pl. elkísérik a megbeszélésekre, helyette nyilatkoznak, vagy a fenti személy pusztán az aláíráskor jelenik meg, stb.),
- c) a társaságot alapítani kívánó személy a társasági formán, esetleg a székhelyen és a vezető tisztségviselő megjelölésén kívül egyéb információval a jövőbeni működésről nem rendelkezik, különösen nem tudja megjelölni a társaság működési körét, kivéve a kényszervállalkozók bizonytalanságait,
- d) amennyiben nyilvánvaló, hogy a társaság alapításával igazolt székhelyen jogszabály szerinti tényleges tevékenységet nem kívánnak folytatni, vagy működő társaság bejegyzett címein tevékenységet nem folytat, így különösen, ha – az Ügyvéd által nyújtható székhely-szolgáltatás kivételével – az ügyvédet kéri meg, hogy székhely megjelöléshez irodáját, mint postacímet bocsássa rendelkezésre;
- e) tartós megbízás esetén a társaság működése során fontos kérdésekben nem a vezető tisztségviselő, hanem a társasággal jogviszonyban nem álló személy dönt érdemben,
- f) az alapítók az induló tőke pénzbeli részét vagy részesedést vásárló az ellenszolgáltatást nem honos országából, hanem harmadik, különösen OECD-n kívüli országból biztosítják anélkül, hogy annak különös okát adnák,
- g) a korábban bejegyzett, de tartósan nem működő veszteséges cégek felvásárlása nyilvánvalóan működtetési cél nélkül,
- h) a társaság működése során pénzügyi kérdésekben nemzetközileg nem együttműködő országtól minden előzetes üzleti kapcsolat nélkül igen kedvező, ügynöki, közvetítő kereskedői ajánlat érkezik.

12.3. Ingatlan adásvételével kapcsolatosan figyelembe veendő körülmények különösen:

- a) az eladó vagy a vevő elfogadható magyarázat nélkül a készpénzfizetéshez ragaszkodik,
- b) az ingatlan vételár minden különösebb indok nélkül vagy anélkül, hogy valamelyik felet az ajándékozás szándéka vezetné, feltűnően eltér – magasabb – a helyben szokásos közismert ártól,
- c) a felek lakcíme, tartózkodási helye és az ingatlan fekvése az ügyvédi irodájától távol fekszik, és az ügyvédválasztásnak semmilyen különös indoka nincs (pl. az ügyvéd korábban valamely fél megbízásából már eljár),
- d) ugyanazon ingatlan kapcsán egymást követő adás-vételek során indokolatlanul jelentősen változik az ingatlan vételára.

12.4. A letétrel kapcsolatosan figyelembe veendő körülmények különösen:

- a) a letétből felszabadított pénzügyi összeg engedményezése kívülálló részére minden különösebb indok nélkül,

- b) a letét készpénzben való elhelyezése, amennyiben azt nem bankszámláról vették fel, vagy ha az ügyvéd a letétkezelési szabályzat tiltása ellenére a letétet nem konkrét, hanem általánosan megfogalmazott céllal fogadta el.

AZ ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁS BELSŐ ELJÁRÁSI RENDJE

Az ügyfél azonosítása

13. Az ügyfél-átvilágítás első lépése az ügyfél-azonosítási kötelezettség teljesítése, amelyet az Ügyvéd a megbízás teljesítéséhez szükséges megfelelő dokumentumok, illetve azonosító okmányok felmutatása alapján végez el. Az ügyfél-azonosítás a 15. pontban meghatározott adatok írásbeli rögzítése¹⁰. Az ügyfél-azonosítást minden esetben el kell végezni, akkor is, ha a jelen Szabályzat 6-12. pontjában írt utaló körülményt az Ügyvéd nem észlel. E szabály alkalmazásában ügyfél az a személy, aki az Ügyvéddel a 3. pontban megjelölt szolgáltatás igénybevételére írásbeli szerződést köt, illetve az Ügyvéd részére megbízást ad¹¹.

13.1. Az Ügyvéd az ügyfél-azonosítást a megbízás (tényvázlat) felvételekor, azaz a megbízási szerződés létrejötte előtt, tartós megbízás esetén a tartós megbízás elfogadásakor köteles elvégezni.

13.2. Amennyiben azonos ügyfél a 3. pontban meghatározott ügyletek képviselőjére ismételt megbízást ad, az azonosítást elvégezni nem kell, azonban az Ügyvéd köteles az adatváltozásokat ellenőrizni és az azonosítási lapra az esetleges változásokat, azok kezdő időpontjával feltüntetni.

13.3. Ha az ügyfél illetve törvényes képviselője nem személyesen jár el, az ügyfélen kívül annak meghatalmazottját, a rendelkezésre jogosultat, továbbá a képviselőt (a továbbiakban együtt: Ügyfél) is azonosítani kell. Korlátozottan cselekvőképes illetve cselekvőképtelen személy, valamint szervezet esetén törvényes képviselőjének azonosítását is el kell végezni.

13.4. Nem kell az 5. pont a)-c) alpontjaiban írt ügyfél-átvilágítási intézkedéseket ismételtelen elvégezni, ha

a) az Ügyvéd az ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő vonatkozásában ezeket az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket egyéb ügyleti megbízás kapcsán már elvégezte,

b) az Ügyvéd a jelen ügyleti megbízás kapcsán az ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő személyazonosságát már megállapította, és

c) nem történt a 15. pontban felsorolt adatokban változás¹².

13.5. Ha az Ügyvéd nem tudja végrehajtani az 5. pont a)-c) alpontjaiban meghatározott ügyfél-átvilágítást, akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan köteles megtagadni az ügyvédi közreműködést¹³.

14. Az ügyfél-azonosítás során a 15. pontban meghatározott adatoknak a 17. pontban meghatározott okiratok alapján történő rögzítésére kerül sor. Az adatrögzítést az 1. sz. mellékletben meghatározott forma-nyomtatványon kell elvégezni. Az adatrögzítés elvégezhető az azonosító okmányok

¹⁰ Pmt. 3. § b) pont

¹¹ Pmt. 3. § s) pont

¹² Pmt. 11. § (8) bek.

¹³ Pmt. 11. § (6) bek.

fénymásolásával (amennyiben ehhez az Ügyfél hozzájárul), illetve elektronikus adatbázisban rögzítéssel, amennyiben az adatbázisban rögzített adatok megfelelnek a formanyomtatványnak.

14.1. A személyes adatok rögzítéséhez az Ügyfél írásbeli hozzájárulását kell kérni. Ennek során az Ügyfelet tájékoztatni kell arról, hogy adatai kizárólag az általa adott megbízás teljesítéséhez kerülnek felhasználásra. Ha az Ügyfél az adatait tartalmazó formanyomtatványt aláírásával ellátja, az adatkezeléshez a hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

14.2. Ha az Ügyfél az adatok rögzítéséhez hozzájárulást nem ad, vagy adatot nem szolgáltat, az Ügyvéd köteles a közreműködést megtagadni¹⁴.

15. Az Ügyvéd az ügyfél-azonosítás során legalább az alábbi adatokat köteles rögzíteni:

- a) természetes személy
 - aa) családi és utónevét (születési nevét),
 - ab) lakcímét,
 - ac) állampolgárságát,
 - ad) azonosító okmányának típusát és számát,
 - ae) külföldi esetében a magyarországi tartózkodási helyet;
- b) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet
 - ba) nevét, rövidített nevét,
 - bb) székhelyének, külföldi székhelyű vállalkozás esetén magyarországi fióktelepének címét,
 - bc) cégbírósági nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát¹⁵.

A tényleges tulajdonos azonosítása

16. A 3. pontban meghatározott tevékenység végzése esetében az Ügyvéd írásbeli nyilatkozatot köteles kérni arra vonatkozóan, hogy az Ügyfél a saját nevében, vagy a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el¹⁶. A nyilatkozatot a jelen Szabályzat 2. sz. melléklete szerinti formanyomtatványon, illetve külföldön adott nyilatkozat esetén a formanyomtatványnak megfelelő tartalommal kell megtenni.

16.1. Ha az Ügyfél nyilatkozik arról, hogy a tényleges tulajdonos nevében, illetőleg érdekében jár el, írásbeli nyilatkozatának a tényleges tulajdonos 15. pont aa)-ac) alpontjában meghatározott adatait is tartalmaznia kell.

16.2. Az Ügyvéd a 16.1. pontban meghatározott adaton kívül – ha erre az Ügyfél és az üzleti kapcsolat, ügyleti megbízás azonosításához az üzleti kapcsolat vagy ügyleti megbízás jellege és összege és az ügyfél körülményei alapján a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében szükség van – az ügyféltől a tényleges tulajdonos 15. pont ad)-ae) alpontjában meghatározott adatai megadását is kérheti.

¹⁴ Vö.: A jogügyletek biztonságának elősegítése érdekében végzendő, valamint az elektronikus aláírás használatával és a hozzá kapcsolódó feladatokról szóló kamarai szabályzat 4. pont

¹⁵ Pmt. 7. § (2) bek.

¹⁶ Pmt. 8. § (1) bek.

16.3. Az Ügyvéd az Ügyfelet a tényleges tulajdonosra vonatkozó (ismételt) írásbeli nyilatkozattételre szólítja fel, ha kétség merül fel a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban¹⁷.

16.4. A 16. pont alkalmazásában tényleges tulajdonos

- a) az a természetes személy, aki jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább huszonöt százalékával rendelkezik, ha a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nem a szabályozott piacon jegyzett társaság, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak,
- b) az a természetes személy, aki jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben a Polgári Törvénykönyv 685/B. § (2) bekezdésében meghatározott meghatározó befolyással rendelkezik,
- c) az a természetes személy, akinek megbízásából valamely ügyleti megbízást végrehajtanak, továbbá
- d) alapítványok esetében az a természetes személy,
 - aki az alapítvány vagyona legalább huszonöt százalékának a kedvezményezettje, ha a leendő kedvezményezettek már meghatározták,
 - akinek érdekében az alapítványt létrehozták, illetve működtetik, ha a kedvezményezettek még nem határozták meg, vagy
 - aki tagja az alapítvány kezelő szervének, vagy meghatározó befolyást gyakorol az alapítvány vagyonának legalább huszonöt százaléka felett, illetve az alapítvány képviselőjében eljár¹⁸.

A személyazonosság igazoló ellenőrzése

17. A személyazonosság igazoló ellenőrzése a Pmt.-ben és a Szabályzatban megjelölt okiratok bemutatása alapján¹⁹ történik. Az ügyfél-azonosítás során az Ügyvéd az alábbi okiratok bemutatását köteles megkövetelni:

- a) természetes személy esetén
 - aa) magyar állampolgár személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványa²⁰ és lakcímet igazoló hatósági igazolványa,
 - ab) külföldi természetes személy útlevéle vagy személyi azonosító igazolványa, feltéve hogy az magyarországi tartózkodásra jogosít vagy tartózkodási jogot igazoló okmánya vagy tartózkodásra jogosító okmánya,
 - ac) 14. életévét be nem töltött természetes személy személyi azonosítót igazoló hatósági igazolványa és lakcímet igazoló hatósági igazolványa vagy útlevéle és lakcímet igazoló hatósági igazolványa;
- b) jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személy a) pontban megjelölt okiratának bemutatásán túl az azt igazoló – 30 napnál nem régebbi – okiratot, hogy
 - ba) a belföldi gazdálkodó szervezetet a cégbíróság bejegyezte, vagy a gazdálkodó szervezet a bejegyzési kérelmét benyújtotta; egyéni vállalkozó esetében azt, hogy az egyéni vállalkozói igazolvány kiadása megtörtént, illetőleg az egyéni vállalkozói igazolvány kiadása iránti kérelmét az egyéni vállalkozó a körzetközponti jegyzőhöz benyújtotta,
 - bb) belföldi jogi személy esetén, ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges, a nyilvántartásba vétel megtörtént,

¹⁷ Pmt. 8. § (2)-(4) bek.

¹⁸ Pmt. 3. § r) pont

¹⁹ Pmt. 3. § n) pont

²⁰ Lásd: személyazonosító igazolvány, útlevél, kártya formátumú vezetői engedély [Pmt. 3. § m) pont]

- bc) külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörtént;
- c) cégbejegyzési, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem cégbírósághoz, hatósághoz vagy bírósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet társasági szerződését (alapító okiratát, alapszabályát)²¹.

18. A 17. pont c) alpontjában meghatározott esetben a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a cégbejegyzés, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel megtörténtét követő harminc napon belül okirattal igazolni, hogy a cégbejegyzés vagy nyilvántartásba vétel megtörtént, valamint az Ügyvéd köteles a cégjegyzékszámot vagy egyéb nyilvántartási számot rögzíteni²².

19. A személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében az Ügyvéd köteles ellenőrizni a bemutatott azonosságot igazoló okirat (17. pont) érvényességét²³.

- 19.1. Természetes személy személyazonosító okmánya érvénytelen, ha
- a) az a személyazonosság megállapítására alkalmatlan, megrongálódott, vagy meghamisítottak, az igazolványban lévő adat megváltozott;
 - b) azt a kibocsátásra jogosult szerv visszavonta;
 - c) érvényességi ideje lejárt;
 - d) a használatára jogosult meghalt;
 - e) az igazolványba bejegyzett lakcímadat érvénytelen, ezért a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban érvénytelen, illetőleg fiktív jelzéssel szerepel²⁴.

19.2. Amennyiben a 17. pont b) alpontjában írt okirat eredeti közokirat, érvényességét vélelmezni kell.

19.3. A 17. pont c) alpontjában írt irat (társasági szerződés, létesítő okirat, stb.) érvénytelenségére a bírósági nyilvántartásba vételig a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadóak.

19.3.1. Érvénytelennek kell tekinteni a bemutatott okiratot a gazdasági társaságokról szóló törvény hatálya alá tartozó társaság esetében különösen akkor, ha az okiratból megállapítható, hogy

- a) a társasági szerződés ügyvédi, illetve az alapító jogtanácsosa általi ellenjegyzésére vagy közjegyzői okiratba foglalására nem került sor;
- b) a társasági szerződés nem tartalmazza a társaság cégnevét, főtevékenységét, jegyzett tőkéjét, továbbá a tagok (részvényesek) vagyoni hozzájárulása mértékét;
- c) a társaság tevékenységi köre jogszabályba ütközik;
- d) a társaság alapításában részt vevő valamennyi tag (részvényes) cselekvőképtelen volt, vagy a társaság alapításában részt vevők a tagok legkisebb számára vonatkozó törvényi előírásokat megsértették;
- e) a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság esetében a jegyzett tőke legkisebb összegére vonatkozó törvényi előírásokat megszüntették²⁵.

²¹ Pmt. 7. § (4) bek.

²² Pmt. 7. § (5) bek.

²³ Pmt. 7. § (6) bek.

²⁴ Vö.: pl. a személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 68/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet 28. §, és a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 20. §., stb.

²⁵ Lásd: a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 12. § (4) bek.

19.3.2. A 19.3.1. pontban írtak irányadók más szervezet esetében akkor, ha a létesítő okiratból nyilvánvalóan megállapítható, hogy nyilvántartásba bejegyzésre nem alkalmas.

20. Szükség esetén az azonosító adatok, illetve okmányok jogszabály alapján e célra rendelkezésre álló vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásból történő lekérdezéssel ellenőrizhető²⁶.

21. Ha a tényleges tulajdonos személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, az Ügyvéd köteles intézkedéseket tenni a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adat jogszabály alapján e célra rendelkezésre álló vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban történő ellenőrzése érdekében²⁷.

22. Az Ügyvéd az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését a megbízási (letéti) szerződés létrejötte előtt, lehetőség szerint az ügyfél-azonosítással egyidejűleg, a 13. pontban írt időben köteles elvégezni. Az igazoló ellenőrzés a megbízási szerződés létrehozása során is lefolytatható, ha ez a rendes üzletmenet megszakításának elkerülése érdekében szükséges és ha a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozásának valószínűsége csekély. Ebben az esetben a személyazonosság igazoló ellenőrzését az első üzleti megbízás teljesítéséig be kell fejezni²⁸.

Az ügylet azonosítása

23. Az Ügyvéd, amint a megbízás teljesítésével összefüggésben szükségessé válik, a megbízás létrejöttekor köteles rögzíteni a megbízás időtartamát, tárgyát, valamint

- a) ha a megbízás szerződés megszerkesztésére vonatkozik, a szerződéses értéket,
- b) ha az ügyvédi szolgáltatás pénz- és értékpapír kezelése, a letétbe helyezett pénzüsszeget, illetve a letétbe tett vagyontárgynak az Ügyfél által jelzett értékét.
- c) ha erre az ügyfél és az üzleti kapcsolat, üzleti megbízás azonosításához az üzleti kapcsolat vagy üzleti megbízás jellege és összege és az ügyfél körülményei alapján a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében szükség van, a teljesítés körülményét (hely, idő, mód)²⁹.

Az üzleti kapcsolat célját és tervezett jellegét feltáró tevékenységnek, illetve az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése

24. Az Ügyvéd köteles az üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kísérni annak megállapítása érdekében, hogy az adott üzleti megbízás összhangban áll-e az Ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésre álló adataival. Az Ügyvéd köteles biztosítani, hogy az üzleti kapcsolatra vonatkozó adatok és okiratok naprakészek legyenek. Ennek érdekében az ügyfél-átvilágítás során megadott adatokban, illetve a tényleges tulajdonos személyét érintően bekövetkezett változást fel kell jegyezni. E kötelezettség teljesítése érdekében az Ügyvéd köteles ügyfelei figyelmét felhívni az adatokban bekövetkezett változások – a változás bekövetkezésétől számított 5 napon belül történő – közlésének kötelezettségére³⁰.

²⁶ Vö.: A jogügyletek biztonságának elősegítése érdekében végzendő, valamint az elektronikus aláírás használatával és a hozzá kapcsolódó feladatokról szóló kamarai szabályzat, a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2007. évi LXIV. törvény, stb.

²⁷ Pmt. 8. § (5) bek.

²⁸ Pmt. 11. § (1) és (2) bek.

²⁹ Pmt. 9. §

³⁰ Pmt. 10. § (1)-(4) bek.

Az ügyfél-átvilágítás belső rendje (általános szabályok)

25. Megbízás kizárólag olyan ügyféltől fogadható el, vagyis üzleti kapcsolat olyan ügyféllel létesíthető, aki az ügyvéd előtt személyesen megjelent és az azonosítása megtörtént. Amennyiben egy jogügylet során a különböző feleket különböző ügyvéd képviseli, minden ügyvéd a saját ügyfelét köteles azonosítani, az ellenérdekű fél vonatkozásában elegendő a meghatalmazott ügyvédje nevének, irodája címének rögzítése.

25.1. Amennyiben a megbízást ügyleti meghatalmazott közbejöttével kell teljesíteni, a meghatalmazást különös gonddal kell vizsgálni. Külfölditől származó meghatalmazást csak közokiratba foglalva és amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik, apostillel ellátva szabad elfogadni. Belföldi meghatalmazó esetén a meghatalmazottnak teljes bizonyító erejű magánokiratban nyilatkoznia kell, hogy a meghatalmazót személyesen ismeri, továbbá a meghatalmazó azonosításához szükséges adatokról. Belföldi vagy külföldi ügyvéd, illetve ügyvédi iroda által adott megbízás vagy helyettesítési meghatalmazás esetén a megbízó, meghatalmazó azonosítására alkalmas adatokat feljegyzésen kell rögzíteni.

25.2. Korlátozottan cselekvőképes, illetőleg cselekvőképtelen személy esetén törvényes képviselőjének, gondnokának azonosítását is el kell végezni.

26. Az ügyfél-átvilágítás megtörténtéről az Ügyvéd köteles feljegyzést készíteni.

27. Az ügyfél-azonosítást, illetve az azonosító okmány ellenőrzését az Ügyvéd személyesen köteles elvégezni. Az adatok rögzítése, illetve az ügyfél-átvilágításról szóló feljegyzés készítése az Ügyvéd alkalmazottja által is elvégezhető. Ez esetben a feljegyzést az azt elkészítő alkalmazotton kívül az Ügyvéd is köteles aláírni. Az Ügyvéd a 32. pontban írtak szerint más ügyvéd, illetve más, a Pmt. 18. § (3) bekezdésében írt szolgáltató által elvégzett átvilágítási intézkedések eredményét is elfogadhatja. Ebben az esetben a feljegyzésben ennek tényét, illetve az átvilágítást ténylegesen elvégző szolgáltató nevét és címét is rögzíteni kell.

28. Az ügyfél-átvilágítás kapcsán keletkezett adatok kezelésére, megőrzésére, védelmére a 40-47. pont szabályai az irányadók.

Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás belső eljárási rendje

29. Az Ügyvéd kizárólag a 24. pontban írt ügyfél-átvilágítási intézkedést³¹ köteles elvégezni, ha ügyfele

a) a Pmt. 1. § (1) bekezdésének a)-e) és l) pontjában meghatározott tevékenységet az Európai Unió területén végző szolgáltató³², vagy olyan, harmadik országban székhellyel rendelkező – a Pmt. 1. § (1) bekezdésének a)-e) és l) pontjában meghatározott tevékenységet végző – szolgáltató, amelyre a Pmt.-ben meghatározottakkal egyenértékű követelmények vonatkoznak, és amely ezek betartása tekintetében felügyelet alatt áll;

b) olyan társaság, amelynek értékpapírjait egy vagy több tagállamban bevezették a szabályozott piacra, vagy azon harmadik országbeli társaság, amelyre a közösségi joggal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak;

³¹ Pmt. 12. §

³² Pmt. 1.§ (1) bek.: a) pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytat; b) befektetési szolgáltatási tevékenységet folytat, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást nyújt; c) biztosítási, biztosításközvetítói és foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási tevékenységet folytat; d) árutőzsdei szolgáltatási tevékenységet folytat; e) postai pénzforgalmi közvetítói tevékenységet, postai készpénzáttutalást, belföldi és nemzetközi postautalvány-felvételt és -kézbesítést folytat; l) önkéntes kölcsönös biztosítópénztárként működik...

- c) a Pmt. 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv³³;
- d) a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 1. §-ában meghatározott központi államigazgatási szerv, vagy helyi önkormányzat;
- e) az Európai Közösség intézménye (az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság, a Bíróság, a Számvevőszék), az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága, az Európai Központi Bank vagy az Európai Beruházási Bank.

29.1. Az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás során a 24.-27. pontban írtak szerint kell eljárni.

29.2. Ha harmadik ország teljesíti a 29. pont *a)* vagy *b)* pontjában írt feltételeket, az Ügyvéd köteles erről tájékoztatni azt a területi kamarát, amelynek tagja.

A fokozott ügyfél-átvilágítás belső eljárási rendje

30. Ha az Ügyfél nem jelent meg személyesen az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése céljából, fokozott ügyfél-átvilágítást kell végrehajtani. A fokozott ügyfél-átvilágítás azt jelenti, hogy a 15. pontban írt adatokat rögzíteni kell. Ilyen esetben a személyazonosság igazoló ellenőrzése a 17. pontban meghatározott okirat ügyvéd részére megküldött eredeti példánya, illetve hiteles másolata alapján végezhető el³⁴.

30.1. Hiteles másolatnak kell tekinteni

- a)* az okirat belföldi vagy külföldi kiállítója által elkészített és kiadmányozott okiratot, amely tartalmazza az arra utalást, hogy a kiadmány az eredeti okirattal azonos tartalmú,
- b)* közjegyző által készített és hitelesített másolatot,
- c)* a Céginformációs Szolgálat által elektronikus úton kiadott cégkivonatot.

30.2. Egyebekben külföldön kiállított hiteles másolat abban az esetben fogadható el az azonosítás és a személyazonosság igazoló ellenőrzése teljesítéséhez, ha

- a)* magyar konzuli tisztviselő vagy közjegyző készítette a hiteles másolatot, és azt ennek megfelelő tanúsítvánnyal látta el, vagy
- b)* magyar konzuli tisztviselő vagy közjegyző a másolatot olyan tanúsítvánnyal látta el, mely a másolatnak a felmutatott eredeti okirattal fennálló egyezőségét tanúsítja, vagy
- c)* a másolatot az okirat kiállításának helye szerinti állam hiteles másolat készítésére feljogosított hatósága készítette, és – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a magyar konzuli tisztviselő felülhitelesítette e hatóság másolaton szereplő aláírását és bélyegzőlenyomatát.

31. A külföldi lakóhellyel rendelkező ügyfél köteles az Ügyvéd részére írásbeli nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy saját országának joga szerint kiemelt közszereplőnek³⁵ minősül-e. A

³³ PSZÁF, MNB, APEH, Magyar Könyvvizsgálói Kamara, területi ügyvédi kamarák, területi közjegyzői kamarák, nemesfémkereskedés és árukereskedelmet felügyelő kereskedelmi hatóság, valamint a vámhatóság szervezeti egysége.

³⁴ Pmt. 14. § (1) bek.

³⁵ *Kiemelt közszereplő*: az a külföldi lakóhellyel rendelkező természetes személy, aki fontos közfeladatot lát el, vagy az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzését megelőző egy éven belül fontos közfeladatot látott el, továbbá az ilyen személy közeli hozzátartozója vagy akivel közismerten közeli kapcsolatban áll. Ezen szabály alkalmazásában *a) közeli hozzátartozó* a Ptk. 685. §-ának *b)* pontjában meghatározott közeli hozzátartozó, továbbá az élettárs, *b) a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személy*: *ba)* bármely természetes személy, aki a fontos közfeladatot ellátó személlyel közösen ugyanazon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosa vagy vele szoros üzleti kapcsolatban áll; *bb)* bármely természetes személy, aki egyszemélyes tulajdonosa olyan jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, amelyet fontos közfeladatot ellátó személy javára hoztak létre [Pmt. 4. § (1), (3)-(4) bek.

nyilatkozatnak tartalmaznia kell, a Pmt. 4. § (2) bekezdésének mely pontja³⁶ alapján minősül kiemelt közszereplőnek. Erről az Ügyvéd köteles tájékoztatni az Ügyfelet. Az Ügyvéd – ha a nyilatkozat valódisága kérdéses – köteles intézkedéseket tenni a megtett nyilatkozat jogszabály alapján e célra rendelkezésére álló vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban történő ellenőrzése érdekében³⁷.

Más Ügyvéd (szolgáltató) által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének elfogadása

32. Az Ügyvéd élhet a Pmt. 17. §-ában foglalt jogosultsággal, a más Ügyvéd vagy más, a Pmt. 18. § (3) bekezdésében írt³⁸ szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések eredményeit elfogadhatja. Az ügyfél-átvilágítási követelmények teljesítése vonatkozásában a felelősség az elfogadó ügyvédet terheli.

A BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

33. Pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén az Ügyvéd köteles haladéktalanul a területi kamarának bejelentést tenni³⁹. A bejelentést a területi ügyvédi kamara elnöke által kijelölt felelős személyhez kell megtenni.

33.1. A bejelentésnek tartalmaznia kell

- a) az Ügyvéd által rögzített adatokat, és
- b) a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény ismertetését,
- c) a területi ügyvédi kamara megjelölését, amely illetékességi területén működő ügyvéd a bejelentést megtette,
- d) a bejelentés dátumát.

33.2. A bejelentést a 3. sz. mellékletben rendszeresített formanyomtatványon kell megtenni.

33.3. Az Ügyvéd a bejelentést a területi kamarának védelemmel ellátott elektronikus üzenet, telefax vagy tértivevény különszolgáltatással postai kézbesítés útján továbbítja. Ha a Ügyvéd a bejelentést védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában továbbítja, annak beérkezéséről a területi kamara elektronikus üzenet formájában haladéktalanul értesíti a bejelentést továbbító ügyvédet. Ha az Ügyvéd megítélése szerint a késedelem veszélyeztetné a bejelentés feldolgozásának az eredményességét, a védelemmel ellátott elektronikus üzenet, telefax vagy tértivevény különszolgáltatással postai kézbesítés útján teljesített bejelentést megelőzően a bejelentést telefonon is teljesíteni kell⁴⁰.

33.4. 2008. december 15-étől a bejelentés csak védelemmel ellátott elektronikus üzenetként továbbítható⁴¹.

³⁶ A Pmt. 4. § (2) bekezdés hivatkozott pontjai: (fontos közfeladatot ellátó személy): a) az államfő, a kormányfő, a miniszter, a miniszterhelyettes, az államtitkár, b) az országgyűlési képviselő, c) a legfelsőbb bíróság, alkotmánybíróság és olyan bírói testület tagja, melynek ítélete ellen fellebbezésnek helye nincs, d) a számvevőszék elnöke, a számvevőszék testületének tagja, a központi bank igazgatóságának tagja, e) a nagykövet, az ügyvivő és a fegyveres szervek hivatásos állományú, főtiszti vagy tábornoki rendfokozatú tagjai, f) a többségi állami tulajdonú vállalkozás ügyviteli, igazgatási vagy felügyelő testületének tagja.

³⁷ Pmt. 16. § (1)-(2) bek.

³⁸ Pmt. 18. § (3) bek.: Az 1. § (1) bekezdés g)-h) és m) pontjában meghatározott tevékenységet folytató szolgáltató jogosult elfogadni a 7-9. §-okban meghatározott ügyfél-átvilágítás eredményét, ha az ügyfél-átvilágítást az 1. § (1) bekezdés g)-h) és m) pontjában meghatározott tevékenységet a Magyar Köztársaság területén folytató szolgáltató végezte el.

³⁹ Pmt. 23. § (1) bek., 37. § (1) bek.

⁴⁰ Pmt. 23. § (3) bek.

⁴¹ Pmt. 44. § (1) bek. folytán, a Pmt. 23. § 2008. december 15.-től hatályos (3) bekezdése

34. Az Alkalmazott a bejelentést a munkáltatói jogokat gyakorló ügyvédnél teszi meg, és azt a munkáltatói jogokat gyakorló ügyvéd továbbítja a területi kamarának⁴².

35. Az ügyvéd bejelentési kötelezettségének teljesítése nem tekinthető a külön törvényen alapuló titoktartási kötelezettsége megsértésének⁴³.

36. Az Ügyvédet – jóhiszeműsége esetén – akkor sem terheli felelősség a bejelentésért, ha az utóbb megalapozatlannak bizonyul⁴⁴.

AZ ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁS SORÁN ALKALMAZANDÓ MAGATARTÁSI NORMÁK

37. Az Ügyvédnek illetve alkalmazottjának az ügyfél-átvilágítás során körültekintően, udvariasan, valamint az egyéb szakmai előírások szem előtt tartásával kell eljárnia.

A KÖZREMŰKÖDÉS MEGTAGADÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE ÉS AZ ÜGYLETI MEGBÍZÁS FELFÜGGESZTÉSÉNEK TILALMA

38. Az Ügyvéd köteles megtagadni a közreműködést a kívánt szolgáltatás nyújtásában, ha

- a) az Ügyfél a személyazonosságának megállapításához nem járul hozzá, vagy ahhoz nem szolgáltat adatot (14.2. pont),
- b) az Ügyfél nem tud bemutatni érvényes igazolványt, vagy
- c) az Ügyvéd az ellenőrzés során azt állapítja meg, hogy az igazolvány elvesztését, ellopását vagy megsemmisülését bejelentették és megtalálásának vagy megkerülésének ténye nincs nyilvántartva⁴⁵,
- d) pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel, illetve
- e) valamely más aggályos körülményt észlel.

39. A 38. pontban írt közreműködés megtagadási kötelezettség kizárja a Pmt. 24.-ában írt lehetőség szerinti eljárást (az ügyleti megbízás felfüggesztésének lehetőségét).

AZ ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁS, ILLETŐLEG A BEJELENTÉS KAPCSÁN KELETKEZETT ADATOK KEZELÉSE, MEGŐRZÉSE, VÉDELME, ILLETVE AZ ÉRINTETT ALKALMAZOTTAK VÉDELME

40. Az Ügyvéd az ügyfél-átvilágítás során tudomására jutott adatokat csak a Pmt. 36. § (1) bekezdésében írt okiratba foglalással, valamint letétkezeléssel kapcsolatos tevékenysége során használhatja fel, illetve élhet a Pmt. 19. §-ában írt lehetőséggel, és az ügyfél-átvilágítás során tudomására jutott adatokat megkeresésre, az Ügyfél hozzájárulásával átadhatja más ügyfél-átvilágításra kötelezett ügyvédnek, illetve szolgáltatónak. A Pmt. 19. § szerinti adatközléskor közölni kell az átvilágítási intézkedés időpontját is.

41. Az Ügyvéd az adatkezelés során – természetes személy érintett esetén – köteles szem előtt tartani a személyes adatok védelméről szóló jogszabályi előírásokat.

42. A 33. pontban meghatározott bejelentés és adatszolgáltatás teljesítéséről, annak tartalmáról, a bejelentő személyéről, a 38-39. pontban írtak megtörténtéről, valamint arról, hogy az ügyféllel szemben indult-e büntetőeljárás, az ügyfélnek, illetve harmadik személynek, szervezetnek az

⁴² Pmt. 37. § (2) bek.

⁴³ Pmt. 38. § (4) bek.

⁴⁴ Pmt. 23. § (9) bek.

⁴⁵ Ügyvédi törvény 27/D. § (1) bek.

Ügyvéd tájékoztatást nem adhat, és köteles biztosítani, hogy a bejelentés megtörténte, annak tartalma és a bejelentő személye titokban maradjon⁴⁶.

42.1. A 42. pontban írt tilalom nem vonatkozik

- a) a területi kamara, valamint a büntetőeljárást lefolytató nyomozó hatóság tájékoztatására,
- b) két vagy több ügyvéd közötti információ felfedésére, feltéve, hogy
 - ca) az információk ugyanazon ügyfélre és ugyanazon ügyleti megbízásra vonatkoznak, vagy
 - cb) az érintett ügyvédek szakmai tevékenységüket ugyanazon jogi személyen vagy egy hálózaton belül folytatják,
- és
- cc) tagállambeli vagy harmadik országbeli ügyvéd esetében a Pmt.-ben meghatározott követelményekkel egyenértékű követelmények alkalmazandók és a szakmai titoktartás valamint a személyes adatok védelme tekintetében a belföldi követelményekkel egyenértékű követelmények irányadóak az érintett ügyvédekre⁴⁷.

42.2. A 42.1. ponban írt kivétel megvalósulásakor az Ügyvéd köteles erről értesíteni területi kamarát⁴⁸.

43. Az Ügyvéd köteles

- a) az ellenőrzés során megismert adatok papíralapú másolatát megőrizni,
- b) az ellenőrzés megtörténtének tényét az ügy iratai között írásban rögzíteni,
- c) központi nyilvántartásból történő adatlekérdezés esetén a válasz papíralapú másolatát az ügy irataitól elkülönítve zártan kezelni és
- d) a megkeresésre adott választ elektronikus formában tárolni,
- e) az általa vezetett nyilvántartásban a Pmt. 28. §-ában írt adatokat feltüntetni⁴⁹.

44. Az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljesítése során az Ügyvéd birtokába jutott iratok, adatok nyolc évig őrizendők. Az őrzési kötelezettség eseti megbízás esetén az adatrögzítéstől, tartós megbízás esetén az üzleti kapcsolat megszűnésétől kezdődik⁵⁰. Az adatokat úgy kell megőrizni, hogy azokból a változás dátuma, és a változás előtti adatok is megállapíthatóak legyenek. Az elektronikus formában őrzött dokumentumot egy számítógépen kívüli adathordozón, biztonsági másolatban is menteni és kezelni kell.

45. Az ügyvédnek biztosítania kell, hogy az elektronikusan illetve a papír alapon őrzött adatokhoz jogosulatlan személy ne férhessen hozzá.

46. Az őrzési idő lejártával az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljesítése során az Ügyvéd birtokába jutott adatokat (beleértve azok biztonsági másolatait is) meg kell semmisíteni.

⁴⁶ Pmt. 27. § (1) bek.

⁴⁷ Pmt. 27. § (4)-(5) bek.

⁴⁸ Pmt. 27. § (6) bek.

⁴⁹ Pmt. 28. §: 28. § (1) A szolgáltató - az általa vezetett nyilvántartásban - a 7-10. §-ban és a 17. §-ban foglalt kötelezettség teljesítése során birtokába jutott adatot, okiratot, illetve annak másolatát, valamint a 23. §-ban meghatározott bejelentés és adatszolgáltatás teljesítését, valamint az ügyleti megbízás teljesítésének a 24. § szerinti felfüggesztését igazoló iratot, illetve azok másolatát az adatrögzítéstől, a bejelentéstől (felfüggesztéstől) számított nyolc évig köteles megőrizni. A 6. § (1) bekezdésének a) pontja alapján birtokába jutott adat, okirat, illetve a másolat megőrzési határideje az üzleti kapcsolat megszűnésekor kezdődik. (2) Az 1. § (1) bekezdésének a)-e), l) és m) pontjaiban meghatározott tevékenységet végző szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásban a hárommillió-hatszázezer forint értékű vagy meghaladó összegű készpénzben (forintban, illetőleg valutában) teljesített ügyleti megbízásokat is köteles rögzíteni, amely információt nyolc évig köteles megőrizni.

⁵⁰ Pmt. 28. §

AZ ALKALMAZOTTAK KÉPZÉSE

47. Az Ügyvéd köteles gondoskodni arról, hogy alkalmazottja a pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megismerje, a pénzmosást vagy a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító üzleti kapcsolatot, üzleti megbízást felismerje, a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén az e Szabályzatban és a törvényben írtaknak megfelelően tudjon eljárni. Ennek keretében köteles a szükséges jogi tájékoztatást az alkalmazottnak megadni, illetve biztosítani, hogy a területi kamara által esetlegesen szervezett speciális képzési programban az alkalmazott részt vegyen⁵¹. Ezenkívül az Ügyvéd köteles gondoskodni képzési programok szervezéséről.

AZ ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁST, A BEJELENTÉS TELJESÍTÉSÉT ÉS A NYILVÁNTARTÁS VEZETÉSÉT ELŐSEGÍTŐ BELSŐ ELLENŐRZŐ ÉS INFORMÁCIÓS RENDSZER ISMERTETÉSE

48. Ha az Ügyvéd az ezen Szabályzatban meghatározott kötelezettsége teljesítésére a Szabályzatban meghatározott keretek között alkalmazottat vesz igénybe, köteles a pénzmosást vagy a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító üzleti kapcsolat, üzleti megbízás megakadályozása érdekében az ügyfél-átvilágítást, a bejelentés teljesítését és a nyilvántartás vezetését elősegítő belső ellenőrző és információs rendszer működtetéséről gondoskodni⁵². Az alkalmazott köteles a tudomására jutott gyanús körülményt az Ügyvéddel haladéktalanul közölni. Az Ügyvéd köteles az alkalmazott jelzéséről feljegyzést készíteni, illetve az alkalmazott e Szabályzat hatálya alá tartozó tevékenységének ellenőrzését évente legalább egy alkalommal elvégezni.

AZ ÜGYVÉD KÖTELEZETTSÉGE A KAMARAI ELLENŐRZÉS SORÁN

49. Az Ügyvéd a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló ügyvédi tevékenység kamarai ellenőrzése során törvényben, valamint a kamarai ellenőrzés részletes szabályairól szóló kamarai szabályzatban írtak szerint jár el.

50. A jelen Szabályzatban foglaltak megsértése fegyelmi vétségnek, a bejelentési kötelezettség elmulasztása bűncselekménynek minősülhet. Ha az ügyvéd a Btk. 303.-303/C. §-ában írt bűncselekmény törvényi tényállásában írt magatartások valamelyikét elköveti, vagy ilyen magatartáshoz szándékosan segítséget nyújt, e magatartás szintén büntető felelősségre vonást vonhat maga után.

A SZABÁLYZAT HATÁLYA

51. A jelen Szabályzat az Ügyvéd belső szabályzataként a Szabályzat Ügyvéd általi átvételének napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg – amennyiben az Ügyvéd korábban már rendelkezett pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló ügyvédi tevékenységre vonatkozó belső szabályzattal – a korábbi szabályzatok hatályukat veszítik.

52. Az Ügyvéd 2008. december 31-ig köteles elvégezni azon ügyfelek jelen Szabályzat szerinti azonosítását is, akikkel fennálló üzleti kapcsolata a Szabályzat hatályba lépését megelőzően keletkezett, amennyiben az azonosítást még nem végezte el, illetve az elvégzett azonosítás nem felel meg a jelen Szabályzat előírásainak.

⁵¹ Pmt. 32. §

⁵² Pmt. 31. §

53. Az Ügyvéd 2009. január 1-jét követően köteles az ügyleti megbízás teljesítését megtagadni, amennyiben:

- a) az ügyféllel a Pmt. hatálybalépése előtt létesített üzleti kapcsolatot,
- b) az ügyfél az ügyfél-átvilágítás céljából személyesen vagy képviselő útján nem jelent meg, és
- c) az ügyfél vonatkozásában az ügyfél-átvilágítás a jelen Szabályzatnak megfelelő eredményei nem állnak teljes körűen rendelkezésére⁵³.

Budapest, 2008. április 14.

Dr. Bánáti János
elnök

Dr. Gábor László
főtitkár

Mellékletek:

1. Azonosító adatlap
2. A tényleges tulajdonosra vonatkozó nyilatkozat (formanyomtatvány)
3. Bejelentés a pénzmosásra utaló adatról, tényről, körülményről
4. Beiktatási határozat

⁵³ Pmt. 42. §

AZONOSÍTÁSI ADATLAP
(formanyomtatvány)

Az ügyvéd, ügyvédi iroda neve:
címe:

I. Természetes személy ügyfél esetén:

A természetes személy adatai:

1. *családi és utónév (születési név), amennyiben van házassági név:*
2. *lakcím:*
tartózkodási hely:
külföldi személy esetén magyarországi tartózkodási hely, ha van:
3. *azonosító okmány száma, annak típusa:*

Szükség esetén:

5. *születési hely, idő:*
6. *állampolgárság:*
7. *anyja születési neve:*

II. Jogi személy esetén:

A jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szerv adatai

1. *Név, rövidített név:*
2. *Székhely, vagy külföldi székhelyű vállalkozás esetén a magyarországi fióktelep címe:*
3. *Azonosító okirat száma:*
nyilvántartási szám

Szükség esetén:

4. *Fő tevékenységi kör:*
5. *Képviselőre jogosultak neve, beosztása:*
6. *Kézbiztos megbízott azonosítására alkalmas adatok:*

III. Más ügyvéd által képviselt szerződéses vagy ellenérdekű ügyfél esetén, illetve más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás esetén

Az ügyfél-átvilágítást elvégző ügyvéd/szolgáltató neve:
címe:

ADATKEZELÉSI NYILATKOZAT

- Alulírott **hozzájárulok** ahhoz, hogy a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás során bemutatott okiratokról a megbízott ügyvéd másolatot készítsen, és adataimat a megbízás teljesítése keretében kezelje.
- Alulírott **hozzájárulok** ahhoz, hogy a Pmt. 18.-19. § szerinti, más szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágításhoz a megbízott ügyvéd az átvilágítás során rögzített azonosító adatokat átadja.

.....
Ügyfél aláírása

2. számú melléklet

TÉNYLEGES TULAJDONOSRA VONATKOZÓ NYILATKOZAT
(formanyomtatvány)

Alulírott a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény 8. § (1) bekezdése előírásának megfelelően nyilatkozom arról, hogy az ügyvédi megbízási szerződéssel kapcsolatban

1. saját nevemben, illetve az általam képviselt ügyfél nevében járok el*

2. más személy tényleges tulajdonos nevében járok el*

* a megfelelő szöveget kell aláhúzni

Amennyiben az ügyfél más nevében jár el, a tényleges tulajdonos adatai:

Természetes személy esetén:

Név:

Lakcím:

Állampolgárság:

Jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szerv esetén:

Név, rövidített név:

Székhely vagy külföldi székhelyű vállalkozás esetén a magyarországi fióktelep címe:

.....

Egyéb adat:

.....

.....

ADATKEZELÉSI NYILATKOZAT

- Alulírott **hozzájárulok** ahhoz, hogy a Pmt. szerinti ügyfél-átvilágítás során bemutatott okiratokról a megbízott ügyvéd másolatot készítsen.
- Alulírott **hozzájárulok** ahhoz, hogy a Pmt. 18.-19. § szerinti, más szolgáltató által végzett ügyfél-átvilágításhoz a megbízott ügyvéd az átvilágítás során rögzített azonosító adatokat átadja.

.....

Ügyfél aláírása

BEJELENTÉS
A PÉNZMOSÁSRA VAGY A TERRORIZMUS FINANSZÍROZÁSÁRA UTALÓ ADATRÓL, TÉNYRŐL VAGY
KÖRÜLMÉNYRŐL
(formanyomtatvány)

Címzett: Kamara

1. Az érintett ügyvéd neve, címe:

1.1. Az észlelés időpontja:

1.2. A bejelentés időpontja:

1.3. A kijelölt személy neve, (munkahelyi) címe, beosztása, telefonszáma:

2. A gyanús ügyfél azonosító adatai

A. természetes személy esetén

1. családi és utóneve (születési név), házassági neve:

2. lakcíme:

3. születési helye, ideje:

4. állampolgársága:

5. anyja születési neve:

6. az azonosító okmányának típusa és száma:

(külföldi természetes személy esetében az 1-6. pontban meghatározott adatok közül az azonosító okmány alapján megállapítható adatok, valamint a magyarországi tartózkodási hely;)

B. jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén

1. neve, rövidített neve:

2. székhelye, külföldi székhelyű vállalkozás esetén magyarországi fióktelepének címe:

3. főtevékenysége:

4. azonosító okiratának száma:

5. képviselőjére jogosultak neve és beosztása:

6. a kézbesítési megbízott azonosítására alkalmas adatai:

C. az üzleti kapcsolatra és az ügyleti megbízásra vonatkozó és ahhoz kapcsolódó legfontosabb adatok:

A pénzmosásra utaló adat, tény vagy körülmény rövid ismertetése:

.....
.....
.....
.....
.....

BEIKTATÁSI HATÁROZAT*
AZ EGYSÉGES SZABÁLYZAT BELSŐ SZABÁLYZATKÉNT TÖRTÉNŐ ÁTVÉTELÉRŐL

Az ügyvéd, egytagú ügyvédi iroda neve:

.....

Az ügyvéd, egytagú ügyvédi iroda irodájának címe:

Az ügyvéd kamarai lajstromszáma:

Az ügyvéd igazolványának száma:

Az egytagú ügyvédi iroda nyilvántartási száma:

Alulírott, mint a fent megjelölt szolgáltató a mai nappal a Magyar Ügyvédi Kamara által kiadott, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény 38. § (1) bekezdés alapján kiadott Egységes szabályzatot belső szabályzatként hatályba léptettem.

....., 2008.

.....
ügyvéd

*(A beiktatási határozatot két példányban az ügyvéd az Egységes szabályzat átvételekor írja alá, egy példány a területi kamarát, egy példány az ügyvédet illet meg.)